

บทที่ 3

ระเบียบวิธีการศึกษา

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงความต้องการและการพัฒนาข้อมูลการบัญชีเพื่อการบริหารของโรงพยาบาลสารภี จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งได้กำหนดขอบเขตการศึกษา วิธีการศึกษา เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา การวิเคราะห์ข้อมูลและแผนดำเนินการศึกษาไว้ดังนี้

- 3.1 ขอบเขตการศึกษา
- 3.2 วิธีการศึกษา
- 3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา
- 3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล
- 3.5 แผนดำเนินการศึกษา

3.1 ขอบเขตการศึกษา

3.1.1 ขอบเขตเนื้อหา

เนื้อหาในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ จะศึกษาถึงความต้องการและการพัฒนาข้อมูลการบัญชีเพื่อการบริหารของโรงพยาบาลสารภี จังหวัดเชียงใหม่ โดยอาศัยแนวคิดเกี่ยวกับข้อมูลบัญชีบริหาร ที่เกี่ยวกับการวางแผน การสั่งการ การควบคุม และการตัดสินใจ

3.1.2 ขอบเขตประชากร

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้จะทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากบุคลากรในโรงพยาบาลสารภี จังหวัดเชียงใหม่ ที่เกี่ยวข้องกับการใช้ข้อมูลทางการบัญชีเพื่อการบริหาร จำนวน 9 ราย ประกอบด้วย

1) ผู้อำนวยการโรงพยาบาลสารภี	1	คน
2) หัวหน้ากลุ่มงานการจัดการ	1	คน
3) หัวหน้างานแผนงานและสารสนเทศ	1	คน
4) หัวหน้างานการเงินและบัญชี	1	คน
5) หัวหน้างานพัสดุ	1	คน

6) หัวหน้าฝ่ายจัดซื้อยา เวชภัณฑ์มีชีวะยาและวัสดุการแพทย์	4	คน
วัสดุทันตกรรมและวัสดุวิทยาศาสตร์การแพทย์		
รวม	9	คน

การศึกษาครั้งนี้เก็บรวบรวมจากบุคลากรของโรงพยาบาลสารภี จังหวัดเชียงใหม่ 9 รายนี้ เนื่องจากผู้อำนวยการ โรงพยาบาลสารภี หัวหน้ากลุ่มงานการจัดการ หัวหน้างานแผนงานและสารสนเทศและหัวหน้างานการเงินและบัญชี เกี่ยวข้องกับการใช้ข้อมูลทางบัญชีเพื่อการบริหาร เนื่องจากมีการใช้ข้อมูลทางบัญชีในการบริหารงานในปัจจุบัน

ส่วนหัวหน้างานพัสดุ หัวหน้าฝ่ายจัดซื้อยา หัวหน้าฝ่ายจัดซื้อเวชภัณฑ์มีชีวะยาและวัสดุการแพทย์ หัวหน้าฝ่ายจัดซื้อวัสดุทันตกรรมและหัวหน้าฝ่ายจัดซื้อวัสดุวิทยาศาสตร์การแพทย์ มีหน้าที่ในการบริหารเวชภัณฑ์และวัสดุต่างๆ ซึ่งจำเป็นต้องใช้ข้อมูลทางบัญชีในการวางแผนการจัดซื้อเวชภัณฑ์และวัสดุ ควบคุมการจัดซื้อเวชภัณฑ์และวัสดุให้เป็นตามแผนที่วางไว้ รวมถึงสั่งการและตัดสินใจในการจัดซื้อเวชภัณฑ์และวัสดุต่างๆ

3.2 วิธีการศึกษา

3.2.1 การเก็บรวบรวมข้อมูล

1) ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ความต้องการใช้ข้อมูลทางการบัญชีเพื่อการบริหารของผู้บริหาร โรงพยาบาลสารภี จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 9 ราย และการใช้แบบสอบถามในการประเมินความพึงพอใจของผู้บริหารในแต่ละระดับที่มีต่อข้อมูลหรือรายงานที่ผู้ศึกษาได้พัฒนาขึ้นตามความต้องการของผู้บริหาร

2) ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการใช้ข้อมูลจากการบันทึกบัญชีของโรงพยาบาล รายงานทางการเงิน คู่มือบัญชีสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข การค้นคว้าหาข้อมูลจากหนังสือ บทความ เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและข้อมูลจากอินเทอร์เน็ต

3.3.2 ขั้นตอนการศึกษา

ในการศึกษาครั้งนี้ได้มีการแบ่งขั้นตอนการศึกษออกเป็น 6 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาข้อมูลทุติยภูมิ ข้อมูลทางการบัญชีที่มีการจัดทำอยู่เดิมก่อนมีการพัฒนาและออกแบบใหม่ รวมถึงข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้บริหารแต่ละระดับเกี่ยวกับการใช้ข้อมูลทางการบัญชีในการบริหารงานในปัจจุบัน ความต้องการใช้ข้อมูลทางการบัญชี ปัญหาจากการใช้ข้อมูลทางบัญชีและข้อเสนอแนะต่อการพัฒนาข้อมูลทางบัญชีเพื่อการบริหาร

ขั้นตอนที่ 2 เก็บรวบรวมข้อมูลความต้องการของผู้บริหารแต่ละระดับ ปัญหาของการใช้ข้อมูลทางการบัญชีและข้อเสนอแนะต่อการพัฒนาข้อมูลทางบัญชีเพื่อการบริหาร

ขั้นตอนที่ 3 นำข้อมูลที่ได้จากขั้นตอนที่ 1 และ ขั้นตอนที่ 2 มาออกแบบ พัฒนา และปรับปรุงรายงานให้ตรงกับความต้องการของผู้บริหารแต่ละระดับและเป็นประโยชน์ต่อการบริหารงาน

ขั้นตอนที่ 4 ทดลองจัดเก็บข้อมูลตามรายงานที่ออกแบบตามขั้นตอนที่ 3 นำข้อมูลหรือรายงานที่จัดทำขึ้นไปให้ผู้บริหารแต่ละระดับทดลองใช้ รวมทั้งปรับแก้รายงานให้ตรงกับความต้องการของผู้บริหารแต่ละระดับเป็นระยะๆ

ขั้นตอนที่ 5 ประเมินความพึงพอใจของผู้บริหารแต่ละระดับต่อการใช้ข้อมูลทางบัญชีที่มีการจัดทำขึ้นตามความต้องการและลักษณะของรายงานที่มีการจัดทำขึ้นตามความต้องการ

ขั้นตอนที่ 6 สรุปและจัดทำรายงานให้เป็นหมวดหมู่

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษารั้งนี้ ประกอบด้วย 2 เครื่องมือ ได้แก่ แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างและแบบสอบถาม

3.3.1 แบบสัมภาษณ์

แบบสัมภาษณ์ความต้องการใช้ข้อมูลทางบัญชีเพื่อการบริหาร แบ่งออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้บริหาร ได้แก่ หน้าที่และงานที่รับผิดชอบ ลักษณะการใช้ข้อมูลทางการบัญชีในปัจจุบัน

ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการใช้ข้อมูลทางบัญชีเพื่อนำมาใช้ในการบริหารงาน ประกอบด้วย

ข้อมูลด้านการวางแผน ได้แก่ ข้อมูลทางบัญชีที่อดีตและอนาคตเพื่อกำหนดแนวทางการดำเนินงาน และการใช้จ่าย เพื่อจัดทำเป็นงบประมาณทั้งด้านรายรับและรายจ่าย และนำงบประมาณไปใช้เป็นเครื่องมือในการควบคุมต่อไป

ข้อมูลด้านการสั่งการ ได้แก่ ข้อมูลด้านบัญชีที่สามารถช่วยให้ผู้บริหารทราบถึงเหตุการณ์หรือผลการดำเนินการในแต่ละวัน แต่ละสัปดาห์ แต่ละเดือน หรือแต่ละไตรมาส เพื่อดำเนินการสั่งการในแนวทางหรือทิศทางที่เหมาะสม เช่น ข้อมูลรายได้ ค่าใช้จ่าย สินค้าคงเหลือ

เจ้าหน้าที่การค้าและลูกหนี้คำรักษาพยาบาล เพื่อเป็นข้อมูลสั่งการในการจัดซื้อ การจ่ายชำระเจ้าหน้าที่การค้า การเรียกเก็บลูกหนี้คำรักษาพยาบาลและการเก็บรักษาเงินสด เป็นต้น

ข้อมูลด้านการควบคุม ได้แก่ ข้อมูลทางการบัญชีเพื่อควบคุมให้เป็นไปตามแผนงาน โดยจัดเก็บข้อมูลจริงเปรียบเทียบกับข้อมูลงบประมาณและแสดงข้อมูลเป็นรายงานเพื่อการควบคุม ได้แก่ รายงานผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นจริงเปรียบเทียบกับแผนรายได้-ค่าใช้จ่าย รายงานต้นทุนสะสม(Quick Method) ของหน่วยงาน รายงานรายได้และการก่อหนี้แยกตามฝ่าย รายงานการจัดซื้อ ยา เวชภัณฑ์ พัสดุและการจ้างเหมาบริการ รายงานปริมาณยา เวชภัณฑ์และพัสดुकคลัง รายงานการโอนเงินและการสนับสนุนวัสดุให้กับโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลในเครือข่าย และรายงานค่าใช้จ่ายในการจัดทำโครงการต่างๆ เป็นต้น

ข้อมูลด้านการตัดสินใจ ได้แก่ ข้อมูลที่ใช้ในการวิเคราะห์ทางเลือกและการตัดสินใจ แก้ปัญหา ทั้งระยะสั้นและระยะยาว โดยมีการคำนึงถึงต้นทุนและผลตอบแทน เช่น การตัดสินใจโอนเงินสนับสนุนให้โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลในเครือข่าย การจ่ายชำระเงินเจ้าหน้าที่การค้าต่างๆ การสั่งซื้อยา เวชภัณฑ์และวัสดุต่างๆ เป็นต้น

ส่วนที่ 3 ปัญหาของการใช้ข้อมูลทางการบัญชีเพื่อการบริหารและข้อเสนอแนะต่อการพัฒนาข้อมูลทางบัญชีเพื่อการบริหาร

3.3.2 แบบสอบถาม

แบบสอบถามเพื่อประเมินความพึงพอใจของผู้บริหาร โรงพยาบาลสารภี จังหวัดเชียงใหม่ ต่อรายงานทางการบัญชีที่มีการจัดทำขึ้นตามความต้องการ แบ่งออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ตำแหน่งงานและประสบการณ์การทำงานในตำแหน่งปัจจุบัน

ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับความพึงพอใจของผู้บริหารในแต่ละระดับที่มีต่อข้อมูลหรือรายงานที่มีการจัดทำขึ้นตามความต้องการนั้น โดยแบ่งออกเป็น 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการวางแผน ด้านการสั่งการ ด้านการควบคุม และด้านการตัดสินใจ และข้อมูลความพึงพอใจต่อลักษณะของรายงานที่มีการจัดทำขึ้นตามความต้องการ เช่น รูปแบบของรายงาน ภาษาและความชัดเจน เป็นต้น

ส่วนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลที่รวบรวมได้แบ่งออกเป็น 2 ส่วน ตามเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ แบบสัมภาษณ์และแบบสอบถาม ดังนี้

1) ข้อมูลที่ได้จากแบบสัมภาษณ์ ใช้การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis) โดยมีขั้นตอนของการวิเคราะห์ดังนี้

ขั้นที่ 1 วิเคราะห์การใช้ข้อมูลทางการบัญชีเพื่อการบริหารของโรงพยาบาลสารภี จังหวัดเชียงใหม่ ที่มีอยู่เดิมว่าผู้บริหารแต่ละระดับมีการใช้ข้อมูลทางบัญชีใดบ้างในการบริหารงาน

ขั้นที่ 2 วิเคราะห์ความต้องการใช้ข้อมูลทางบัญชีเพื่อนำมาใช้ในการบริหารงานของหน่วยงาน ได้แก่ ข้อมูลด้านการวางแผน ด้านการสั่งการ ด้านการควบคุมและด้านการตัดสินใจ

ขั้นที่ 3 ออกแบบและจัดทำข้อมูลหรือรายงานที่ผู้บริหารแต่ละระดับต้องการเพื่อนำมาใช้ในการวางแผน การสั่งการ การควบคุมและการตัดสินใจ

ขั้นที่ 4 นำข้อมูลหรือรายงานที่จัดทำขึ้นไปให้ผู้บริหารแต่ละระดับทดลองใช้

2) ข้อมูลที่รวบรวมได้จากแบบสอบถามเพื่อประเมินความพึงพอใจที่มีต่อข้อมูลหรือรายงานที่จัดทำขึ้นตามความต้องการของผู้บริหารแต่ละระดับนั้น จะนำมาวิเคราะห์โดยแบ่งออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้

2.1) แบบสอบถามส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประสิทธิภาพการทำงานในตำแหน่งปัจจุบัน จะนำวิเคราะห์โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) คือ ค่าเฉลี่ย (Mean)

2.2) แบบสอบถามส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับความพึงพอใจของผู้บริหารในแต่ละระดับที่มีต่อข้อมูลหรือรายงานที่มีการจัดทำขึ้นตามความต้องการนั้น โดยแบ่งออกเป็น 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการวางแผน ด้านการสั่งการ ด้านการควบคุม และด้านการตัดสินใจ และข้อมูลความพึงพอใจต่อลักษณะของรายงานที่มีการจัดทำขึ้นตามความต้องการ จะนำวิเคราะห์โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ประกอบด้วย ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) และค่าเฉลี่ย (Mean) โดยลักษณะของคำถาม เป็นคำถามที่มีให้เลือก 5 ระดับ โดยเป็นแบบสอบถามตามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มีการกำหนดกฎเกณฑ์ให้คะแนนตามระดับความพึงพอใจดังนี้ (กิตติพันธ์ กงสวัสดิ์ และคณะ, 2552)

คะแนน	ระดับความพึงพอใจ
5	มากที่สุด
4	มาก
3	ปานกลาง
2	น้อย
1	น้อยที่สุด

ผลที่ได้จะนำมาวิเคราะห์แปลความหมายตามเกณฑ์ดังนี้

ช่วงคะแนน	การแปลความหมาย
4.50-5.00	หมายถึง พึงพอใจมากที่สุด
3.50-4.49	หมายถึง พึงพอใจมาก
2.50-3.49	หมายถึง พึงพอใจปานกลาง
1.50-2.49	หมายถึง พึงพอใจน้อย
1.00-1.49	หมายถึง พึงพอใจน้อยที่สุด

2.3) แบบสอบถามส่วนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม จะนำมาวิเคราะห์โดยใช้การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis)

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
 Copyright© by Chiang Mai University
 All rights reserved

3.5 แผนดำเนินการศึกษา

ขั้นตอนการดำเนินงาน	เดือนที่ 1				เดือนที่ 2				เดือนที่ 3				เดือนที่ 4				เดือนที่ 5			
	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
1.ศึกษาข้อมูลทฤษฎีและข้อมูล รายงานทางการเงินของ โรงพยาบาล																				
2.สัมภาษณ์ผู้บริหารแต่ละระดับ																				
3.วิเคราะห์และพัฒนาข้อมูลทาง บัญชี																				
4.นำข้อมูลให้ผู้บริหารทดลอง ใช้และปรับแก้รายงานเป็น ระยะๆ																				
5.ประเมินความพึงพอใจของ ผู้บริหาร																				
6.สรุปผลการศึกษา																				

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved